

Култура сећања: Слобода и национални идентитет

Слобода. Реч којој се радујем као мало дете новој играчки. Слобода, реч која ме боли и која ми увек, очекивано, посоли рану. Рану која не крвари, него само пече. Рану која са променом времена јаче заболи. Одавно сам навикла на њу, чини ми се као да ме је обележила још на рођењу, па с временом само остала да боли и подсети да нисам савршена и да ће ме пратити до краја живота. Зашто?

Можда због идентитета? Због оца? Због деде? Можда због крста којег се не одричем? Свеједно, пратиће ме, знам. Знам и зато се не одричем! Не одричем се имена и идентитета, не одричем се грובה својих предака, не одричем се вере ни порекла. Не одричем се српства у мојим венама! Зато сам ваљда овде и рођена. Овде где се рађају ратници и мученици. Овде где нас жигосу одмах на рођењу. Жиг све нас прати.

Можеш променити место пребивалишта, али место где припадаш увек ће ти писати на челу. Ако и срце поклониш даљинама, душа ће опет остати тамо где си рођен. Зато остајем! Остајем да се борим! Борим се за своје. Борим се за сваки педаљ ове свете земље, за сваки гроб знаног и незнаног јунака. Борим се због Лазара и Милоша који се рађају и који ће се тек рађати. Борим се за свето Косово као мученик Свети кнез Лазар. Он се борио мачем, ја историјом. Не смемо је заборавити!

Шта је народ без историје, шта су деца рођена без истине? Ништа. А то ништа ће нас стићи. Ништа се рађа, живи и умире. Ништа ће лутати светом и неће знати ни ко је, ни одакле је. Лагаће их људи, смејаће се свет, а плакаће гробови. Шириће се таква лоза. Лоза ништавила.

Ти можеш, Србине, имати све, а ти бираш ништа. Бираш да будеш нико. Бираш да будеш странац међу својима, бираш да будеш туђин на свом имању. Зашто бираш да будеш као они? Они који немају идентитет, који не знају ни ко су, ни одакле су, али знају да желе туђе. Не смеш им дати! Ти мораш чувати своје. Зашто туђин да сеје жито на твојој њиви? Зашто туђе жито да сеју твоји синови, зашто да им буду робови? Има ли теже казне него робовати на својој њиви, Србине?

Јеси ли се одрекао?

Косово је српско све док ти не кажеш да је другачије. Српско је све док има ко да се прекрсти испред Газиместана. Српско је све док дечански камен памти историју и све док нам фреске причају истину. Симониди јесу ископали очи, али нису могли да избришу историју. То их и убија.

Погледај свуда око себе, погледај Грачаницу, Високе Дечане, Пећку Патријаршију, Богородицу Љевишку, Зочиште, погледај сваку цркву и црквиште. Видиш ли истину? Све

докле допире твој поглед, Србине, све је твоје, све је аманет твојих предака. Ту су животе изгубили храбри, они који су својом жртвом купили небеско царство које је вечно. Земалско је замалена царство а небеско увек и довека. Прекрсти се када погледаш горе, помени знане и незнане јунаке, помени себе и своју жртву, помени оне који су отишли и оне који су остали са тобом да се боре. Борба је свима нама неизвесна, али сви се боримо са оном Његошевом: „ Нека буде што бити не може”.

Питаш ли се некада, Србине, зашто си рођен овде? Овде где се песма ори док се ратује. Овде где је сваки дан нова борба, где је све од данас до сутра. Питаш ли се зашто ниси имао детињство, зашто си тако мали већ схватио велики свет? Не тражи одговор јер стићи неће, Господ је храбре послао овамо.

Нема лепшег осећаја него у 21. веку рећи да си Србин на Косову и Метохији. То неће разумети свако. Смрт зарад Косова и Метохије није смрт него васкрсење. Не дозволи да те убеди у супротно! Не дозволи да те отуђе и да присвоје твоје. Не дозволи да ти униште језик и историју, јер језик и историја ће нас спасити. Тамо где своју реч замениш туђом, ту ћеш се одрећи и Космета, а тамо где Косовски бој замениш са неким другим бојем, ту ћеш сахранити историју.

Српске мајке, рађајте синове! Рађајте српске великане, рађајте ратнике!

Не плаши се, мајко Обилића, сви путеви воде Газиместану, тамо је наш завет предака, тамо је наш идентитет. Без Косова и Метохије ми смо колективно ништа, јер шта је народ без порекла? Шта је дете без мајке? Ко ће да задоји уплакано чедо? Шта је Србија без Косова и Метохије? Овде је све почело, овде ће се све и завршити. Не дозволимо да нас уцењују за наше!

Да ли прихваташ поделу идентитета?

Све док знаш, Србине, да је Србин из Косовске Митровице, Звечана, Зубиног Потока и Лепосавића брат Србину у Грачаници, Косовској Каменици, Бабином Мосту, Шилову, Гњилану, Ораховцу, Призрену, Гуштерици, Витини, Пећи, Истоку, Липљану, Косову Пољу, Вучитрну и свих оних јужно од Ибра, нико те не може лагати. Поделе не постоје! То су измислили они који се зарад шаке пиринча одричу Метохије. Они који продају куће и ливаде и троше новац погажен крвљу предака.

Плашиш ли се сутрашњег дана?

Јеси ли спреман да дочекаш најлепшу зору?

Са Косова зора свиће. Свима нама. Нема Косова без Метохије, нема севера без југа. Нема Србије без Космета, јер није Косово Србија, него је Србија на Косову. Други могу да ти га одузму, али тек када га се ти одрекнеш.

Хоћеш ли?

Убиће Косово ако убију народ.

Убиће Косово ако запале цркве.

Убиће Косово ако забране језик.

Али неће нам убити душу. Душа је вечна, а у њој су Косово и Метохија једно.

Чувајмо завет! Догодине у Призрену!

“ И данас кад дође до последњег боја,

Неозарен старог ореола сјајем,

Ја ћу дати живот, отаџбино моја,

Знајући шта дајем и зашто га дајем.”

Тамара Орловић

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици